

بنفشه جمالی / خشونت علیه زنان در محل کار

Photo: xochicalco/depositphotos.com

بیدارزنی: گفتن یک جوک ساده سکسیستی، آزار و اذیت فیزیکی یا آزار و اذیت روانی همه و همه انواع خشونتی هستند که میلیون‌ها زن در سراسر جهان به‌طور مداوم در محل کار خود با آن روبه‌رو هستند. اکثر زنان از ترس از دادن شغل یا از ترس انتقام، آزار و اذیتی که در محل کار خود می‌بینند را گزارش نمی‌کنند. بر اساس آمارهای رسمی، ۵۳ درصد زنان بالای ۵۱ سال - حدود ۸۱۸ میلیون زن در سراسر جهان - حداقل یک نوع از انواع خشونت فیزیکی یا جنسی را در خانه، در جامعه و یا در محل کار خود تجربه کرده‌اند. اگرچه مردان هم می‌توانند در محل کار مورد آزار و اذیت قرار بگیرند، اما نظام مردسالاری و کلیشه‌های نابرابری جنسیتی در روابط مبتنی بر قدرت، زنان را بیشتر در معرض این‌گونه خشونت‌ها قرار می‌دهد.

آزار و اذیت جنسی یکی از رایج‌ترین خشونت‌ها علیه زنان در محل کار است. نکته قابل توجه این است که بر اساس تحقیقات انجام‌شده در سال ۲۰۱۷ توسط سازمان حقوق بنیادی در اروپا، ۴۷ تا ۵۷ درصد زنانی که دارای مدارج بالایی تحصیلی و در پست‌های بالایی مدیریتی هستند آزار و اذیت جنسی را در طول زندگی حرفه‌ای خود تجربه کرده‌اند.

این آزار و اذیت می‌تواند به دو طریق انجام شود؛ ۱ - انتظار ارائه سرویس‌های جنسی به کارفرما؛ تقاضایی که در صورت رد شدن از سوی کارمند می‌تواند به موقعیت شغلی او آسیب برساند و ۲ - رفتار خصومت‌آمیز در محیط کار از طریق ایجاد رعب و وحشت.

علی‌رغم تمامی اطلاع‌رسانی‌ها، همچنان بسیاری از زنان از ترس از دست دادن شغلشان از گزارش دادن آزار و اذیت در محیط کار سرباز می‌زنند. بر اساس گزارش اعلام‌شده از سوی سازمان حقوق بنیادی اروپا ۲۳ درصد از گزارش‌های اعلام‌شده، در خصوص خشونت‌های جنسی از سوی همکاران یا مشتریان بوده است. شکایت‌های اعلام‌شده در خصوص آزار و اذیت کارفرمایان تنها ۴ درصد بوده است. این بدان معناست بیشتر زنان از ترس از دست دادن شغلشان نسبت به آزار و اذیت کارفرماهای خود سکوت می‌کنند.

انواع خشونت در محیط‌های کاری:

خشونت فیزیکی، آزار و اذیت روانی و آزار و اذیت جنسی از انواع خشونت علیه زنان در محیط‌های کاری است. در سال‌های اخیر خشونت‌های سیستماتیک مانند لطمه زدن به اعتبار و آبروی فرد قربانی، طرد کردن او، محول کردن وظایف غیر مرتبط و ناکارآمد و تحمیل این شرایط به او، شکاف دستمزدها، ترس زنان از بارداری، به دنیا آوردن کودک و مشکلات سلامتی و بهداشتی که با آن مواجه هستند از جمله دیگر انواع این خشونت‌ها است.

باید توجه داشت آزار و اذیت تنها از سوی سرپرست یا کارفرمایان انجام نمی‌گیرد. در حقیقت هر فردی در هر موقعیتی می‌تواند مرتکب این نوع خشونت‌ها شود. این آزار و اذیت می‌تواند در رتبه‌بندی افقی و عمودی قدرت یا از منبع خارجی به‌سوی زنان شاغل اعمال شود. گزارش‌ها نشان می‌دهند بسیاری از آزار و اذیت‌ها توسط همکاران و حتی توسط زیردستان یک زن انجام‌شده است.

تهدید، اذیت کردن، لجاجت کردن و فریاد زدن، ادای طرف مقابل را در آوردن، لطمه زدن به اعتبار و آبروی طرف مقابل، کارهای طرف مقابل را بی‌مقدار شمردن از جمله دیگر انواع خشونت‌هاست.

چه لبخند، چه نگاه زیبایی داری!

برخی از خشونت‌های متداول در محیط کار علیه زنان به‌ظاهر بسیار پیش پا افتاده و ساده هستند؛ مثلاً اینکه به یک زن گفته شود چه نگاه زیبایی داری یا به شوخی به او گفته شود «جای زنان در خانه است.»

از سوی دیگر زنان در محیط‌های کاری خود با نوعی از تبعیض روبه‌رو هستند که همکاران مرد، پیشنهادات و توانایی‌های زنان را نادیده می‌گیرند. زنان اغلب امکان ترفیع گرفتن و رسیدن به مدارج بالاتر را به دلیل تبعیض جنسیتی از دست می‌دهند.

آزار و اذیت در محیط‌های کاری که می‌تواند به‌صورت جنسی یا اخلاقی باشد، غالباً در محیط‌هایی رخ می‌دهد که روابط نابرابر قدرت وجود داشته باشد، سازماندهی و مدیریت در این محیط‌ها ناکارآمد باشد و فرهنگ سازمانی میان افراد کم‌رنگ شده باشد. علاوه بر این عوامل خارجی مانند بحران‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی هم بر شرایط محیط‌های کاری تأثیرگذار هستند.

تأثیرات آزار و اذیت در محیط‌های کاری می‌تواند بسیار بلندمدت باشد و مانند زخمی همیشگی بر روح و روان فرد نقش ببندد؛ تأثیراتی

مانند بی‌خوابی، اضطراب، افسردگی، حملات عصبی و فرد قربانی برای بهبود و گذر از این وضعیت نیاز به روان‌درمانی و شرکت در جلسات مشاوره دارد.

برای مبارزه با خشونت در محل کار، ابتدا باید نسبت به وجود و وقوع آن آگاه شویم. سپس مدیران شرکت‌ها باید در آیین‌نامه‌ها و پروتکل‌های سازمانی خود اقدامات پیشگیرانه در خصوص وقوع آزار و اذیت در محل کار را پیش‌بینی کنند. اگر زنان و دختران ما دارای شرایط کاری برابر با مردان در محیط کاری باشند، اگر شکاف دستمزدها و نابرابری‌های جنسیتی که در محیط کار وجود دارد مرتفع شود، اوضاع قطعاً برای زنان و دختران در محیط‌های کاری بسیار متفاوت خواهد بود.

منبع: [بیدارزنی](#)